

Sygn. akt VU 186/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

20 listopada 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekr. sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu 20 listopada 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **J. B.**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek macierzyński

na skutek odwołania **J. B.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 16 lipca 2020 roku

sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej J. B. prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 14 grudnia 2020 roku w trakcie zatrudnienia i po ustaniu zatrudnienia u płatnika (...) Sp. z o.o. NIP (...).

Sygn. akt V U 186/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 lipca 2020 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej J. B. prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 14 grudnia 2020 roku w trakcie zatrudnienia i po ustaniu zatrudnienia u płatnika (...) sp. z o.o., NIP (...). W uzasadnieniu organ wskazał, że ubezpieczona sprawuje tymczasową pieczę nad dzieckiem Ł. B., co w świetle przepisów nie stanowi podstaw do ustalenia prawa i wypłaty zasiłku macierzyńskiego za ww. okres.

Od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie w którym wskazała, że od 22 listopada 2019 roku sprawuje wraz z mężem faktyczną opiekę nad małoletnią Ł. B.. Nadto, ubezpieczona wniosła o zapłatę odsetek za zwłokę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia. ZUS dodał, że ubezpieczona nie przedstawiła prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej.

Na rozprawie 20 listopada 2020 roku ubezpieczona cofnęła roszczenie w zakresie odsetek.

Sąd ustalił co następuje:

Ł. B. urodzona (...) jest córką W. B.. Ubezpieczona jest matką W. B.. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju III Wydział Rodzinny i Nieletnich (sygn. akt III Nsm 886/19) wydał 22 listopada 2019 roku postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia poprzez powierzenie ubezpieczonej i jej mężowi L. B. (jako tymczasowej rodzinie zastępczej) pieczy nad małoletnią Ł. B. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie. 22 listopada 2019 roku ubezpieczona wraz z mężem faktycznie przyjęła na wychowanie spokrewnioną małoletnią Ł. B.. Ubezpieczona pokrywa koszty związane z utrzymaniem małoletniej. Ubezpieczona wraz z mężem sprawują pieczę również nad A. B. (urodzoną (...), drugą córką W. B.) w formie rodziny zastępczej.

W okresie od 1 maja 2017 roku do 30 kwietnia 2020 roku ubezpieczona J. B. była zatrudniona w (...) sp. z o.o. w Ż. i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniom społecznym. Mając na uwadze wiek oraz schorzenia dziecka, ubezpieczona musiała podjąć całodobową opiekę nad małoletnią i ostatecznie zrezygnować z zatrudnienia. 12 grudnia 2019 roku ubezpieczona złożyła do swojego pracodawcy wnioski o udzielenie urlopu macierzyńskiego od 17 grudnia 2019 roku do 4 maja 2020 roku oraz urlopu rodzicielskiego od 5 maja 2020 roku do 14 grudnia 2020 roku i urlopy te zostały jej przez pracodawcę udzielone.

Decyzjami z dnia 27 listopada 2019 roku, nr (...)i nr (...)Prezydent Miasta J. przyznał ubezpieczonej jako spokrewnionej rodzinie zastępczej świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania małoletniej Ł. B. w wysokości 694 zł miesięcznie oraz dodatek wychowawczy w kwocie 500 zł miesięcznie.

Decyzją z 16 lipca 2020 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 14 grudnia 2020 roku w trakcie zatrudnienia i po ustaniu zatrudnienia u płatnika (...) sp. z o.o., NIP (...).

Orzeczeniem z 23 października 2020 roku, znak (...), Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył Ł. B. do osób niepełnosprawnych (pkt I) z symbolem przyczyny niepełnosprawności 10-N (pkt II) oraz ze wskazaniem, że niepełnosprawność datuje się od urodzenia (pkt III), a orzeczenie wydaje się do 31 października 2021 roku (pkt IV).

W punkcie 1 postanowienia z 27 października 2020 roku Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju ograniczył władzę rodzicielską W. B. wobec małoletniej Ł. B. poprzez umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej u J. B. i L. B. (sygn. akt III Nsm 886/19). Orzeczenie stało się prawomocne z dniem 4 listopada 2020 roku. Wydanie postanowienia było opóźnione ze względu na znoszone terminy rozpraw z powodu COVID-19

Dowód: akta organu rentowego:

- wniosek o udzielenie urlopu,
- postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z 22.11.2019r.,
- wniosek o zasiłek macierzyński,
- oświadczenie o przyjęciu na wychowanie dziecka,
- zaświadczenie płatnika składek,

- decyzja ZUS z 16.07.2020r.,

kopie paragonów i potwierdzeń transakcji k.17-21, informacja z poradni psychologiczno- pedagogicznej k. 22, decyzja Prezydenta Miasta J. z 27.11.2019r. nr (...)k.23-23v. k.23-23v., zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z 3.11.2020r. k.24-24v., zaświadczenie o stanie zdrowia dziecka k.25, zaświadczenie o uczestnictwie w warsztatach dla rodzin zastępczych k.26, dokumentacja medyczna k.27-28v. i k.32, decyzja Prezydenta Miasta J. z 27.11.2019r. (...)k. 29-29v., świadectwo pracy z 30.04.2020r. k.30-31, informacja uczestnictwie w terapiach przez małoletnią k.33, postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z 28.06.2017r. k.34-34v., postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z 23.10.2017r. k. 35-35v., informacja o wynikach diagnozy A. B. k.36-36v., decyzja Prezydenta Miasta J. z 19.10.2018r. nr (...)k.37-37v., informacja o przyznaniu koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej k.38, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z 6.10.2020r. k. 39-39v., decyzja Prezydenta Miasta J. z 25.06.2018r. nr (...)k.40-40v., orzeczenie o niepełnosprawności z 23.10.2020r. k.43-43v., postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z 27.10.2020r. k.44, przesłuchanie ubezpieczonej k. 45v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów i przesłuchanie ubezpieczonej, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, które tworzą spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019r. poz. 645 ze zm.) zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego przyjęła na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia.

W myśl art. 29a ust.1 ww. ustawy zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego.

Organ w zaskarżonej decyzji powołuje się na §12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 8.12.2015 r., który wskazuje, że Dokumentami niezbędnymi do przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego z tytułu przyjęcia dziecka na wychowanie w ramach rodziny zastępczej są prawomocne orzeczenie sądu opiekuńczego o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej albo umowa cywilnoprawna zawarta między rodziną zastępczą a starostą, albo ich kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez płatnika składek albo przez Zakład i dokument potwierdzający wiek dziecka.

Tutejszy Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego zgodnie z którym pojęcie "przyjęcie dziecka na wychowanie" jest swoistym pojęciem prawa ubezpieczeń społecznych i prawa pracy, którego sformułowanie w ustawie zasiłkowej musi być interpretowane w sposób obowiązujący w tym systemie, bez nadawania temu określeniu - przez odwoływanie się do prawa rodzinnego - innej treści normatywnej niż nadają mu przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych. Pojęcie "przyjęcie dziecka na wychowanie" rozumiane jest jako faktyczne sprawowanie opieki nad dzieckiem (dbałości o dobro dziecka), niezależnie od formalnego statusu jego opiekuna. Przez przyjęcie na wychowanie należy rozumieć stałe sprawowanie pieczy na dzieckiem, polegające na opiece nad nim, przekazywaniu mu wiedzy, zapewnieniu rozwoju fizycznego i psychicznego oraz doprowadzeniu do samodzielności. Przyjęcie na wychowanie oznacza również podejmowanie w imieniu dziecka istotnych decyzji związanych z jego egzystencją, edukacją i procesem wychowawczym, a zatem w istocie przejęcie odpowiedzialności za proces wychowawczy. W rezultacie, przyjęcie na wychowanie dziecka jako spełnienie warunku prawa do zasiłku macierzyńskiego przewidzianego w art. 29 ust. 1 pkt

z ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa polega na podjęciu się rzeczywistej opieki nad dzieckiem i wystąpieniu o jego przysposobienie, bez względu na to, czy i kiedy zostało wydane orzeczenie o przysposobieniu (wyrok Sądu Najwyższego z 14.12.2017r., II UK 644/16).

Chwilę przyjęcia dziecka na wychowanie jako warunku prawa do zasiłku chorobowego przewidzianego w art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z 1999 r. o świadczeniach w razie choroby i macierzyństwa określa się przez ustalenie podjęcia się rzeczywistej opieki nad dzieckiem, niezależnie od późniejszego jego przysposobienia (wyrok Sądu Najwyższego z 18.11.2014r. II UK 52/14).

Wobec powyższego należy uznać, że ubezpieczona spełniła przesłanki do uzyskania zasiłku macierzyńskiego. W ocenie Sądu, warunek wskazany w akcie o randze rozporządzenia polegający na przedstawieniu prawomocnego orzeczenia sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej jest sprzeczny z celem dla którego ustawodawca wprowadził zasiłek macierzyński. Nadto, warunek nie uwzględnia realiów życiowych, a zwłaszcza sytuacji w jakiej bez swojej winy znalazła się ubezpieczona, a dotyczącej wydania postanowienia o ustanowieniu pieczy w formie rodziny zastępczej (opóźnienia związane ze znoszeniem terminów rozpraw z powodu koronawirusa). Co istotne, w toku postępowania ubezpieczona przedstawiła prawomocne postanowienie Sądu w Jastrzębiu Zdroju z 27 października 2020 roku o ustanowieniu rodziny zastępczej dla Ł. B.. W toku procesu ustalono, że od 22 listopada 2019 roku ubezpieczona wraz z mężem przejęli tymczasową pieczę nad małoletnią, która ze względu na występujące schorzenia wymaga wzmożonej opieki. Od momentu przejęcia faktycznej opieki, ubezpieczona przejęła odpowiedzialność za proces wychowawczy małoletniej. Z tego powodu, ubezpieczona musiała zrezygnować z zatrudnienia i otrzymuje jedynie niewielkie wsparcie finansowe ze strony Miasta J..

Z uwagi na to, że w ocenie Sądu ubezpieczona spełnia przesłanki do otrzymania zasiłku macierzyńskiego należało na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzec o zmianie zaskarżonej decyzji, w ten sposób, że przyznać ubezpieczonej prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 14 grudnia 2020 roku w trakcie zatrudnienia i po ustaniu zatrudnienia u płatnika (...) sp. z o.o., NIP (...).